

PM – Förslag till nya parkeringstal för Södra Veddesta

Bakgrund

År 2011 godkände kommunfullmäktige i Järfälla kommun dokumentet ”Parkeringsnorm för Järfälla kommun”. Dokumentet ska syfta till att säkerställa att ett tillräckligt antal parkeringsplatser tillförs vid nyexploatering men också att marknyttjandet blir resurseffektivt. Antalet erforderliga parkeringsplatser avgörs av ett antal faktorer. Dessa faktorer är huvudsakligen typ av ändamål samt geografiskt läge. I Parkeringsnorm för Järfälla kommun är kommunen indelad i tre zoner med utgång ifrån pendeltågsstationerna. Dessa ligger i anknytning till centrumbildning samt är i sig medverkande till ett lägre bilberoende. Zon A utgör de centrala delarna närmast pendeltågsstationerna, zon B är kommunens halvcentrala delar och zon C är de perifera delarna.

I enlighet med överenskommelsen om utbyggd tunnelbana kommer en kollektivtrafiknod att skapas i Barkarby där omstigning kan ske mellan flera olika trafikslag (pendeltåg, tunnelbana, buss, cykel och bil). Området kring Barkarby station kommer att få Järfällas klart bästa kollektivtrafikläge. Av det skälet finns det anledning att se vilka krav som ska ställas på parkering vid nyexploatering i området.

Analys

Områdena på vardera sidan om Barkarby station kommer att kännetecknas av tät blandstad med hög urban karaktär. Gator kommer att utformas resurseffektivt och i hög grad kantas av längsgående parkering. För boende och verksamheter kommer samlade parkeringslösningar att finnas i parkeringshus eller underjordsgarage.

Barkarby station får den för Järfälla unika egenskapen att vara både en pendeltågs- och tunnelbanestation. Därutöver kommer en ny bussterminal att ligga i direkt anslutning till stationen, samt ett finmaskigt och välutbyggt cykelnät göra stationen lätt att nå med cykel. I det urbana närområdet är det också lätt att röra sig som gående. Dessa samlade egenskaper torde göra att området får det lägsta bilberoendet i Järfälla. Parkeringsbehovet per bostad och verksamhet kan därmed anses vara lägre än i övriga kommunen.

Bostäder

Bilparkering

Nuvarande bilparkeringsnorm för bostäder i området följer av nedanstående tabell som är ett utdrag ur gällande parkeringsnorm för Järfälla. Södra Veddesta ingår i zon A.

Tabell 1 Bilparkeringsnorm för bostäder i Järfälla kommun, uttryckt i bilplatser per lägenhet.

Zon	Per mindre lgh ≤ 2 rok (bpl/lgh)	Per större lgh > 2 rok (bpl/lgh)	Enbostadshus - gemensam parkering	Enbostadshus - egen parkering
A	0,6*	0,8*	1,3*	1
B	0,7*	0,9*	1,4*	2
C	0,9*	1,1*	1,6*	2

*) Inkl. besöksparkering på 0,1 bpl/lgh.

Boendeparkering ska lösas på egen eller annan privat fastighet i parkeringslösningar som är integrerade i stadsstrukturen och som inte på ett menligt sätt påverkar stadsbilden. Eftersom det kommer att anläggas mycket kantstensparkering i stadsdelarna kan den med fördel användas som besöksparkering till området. Därmed kan boendeparkeringsnormen åtminstone sänkas med 0,1. Behovet av små lägenheter till ett rimligt pris är stort och minskade kostnader för anläggande av parkering kan möjliggöra detta. I enrumslägenheter kan dessutom förväntas en hög grad av singelhushåll utan bil. 1 rum och kök kan då ha ett så lågt parkeringstal som 0,3. Två- och trerummare kan bebos av såväl singelhushåll som mindre familjer. Bilinnehavet kan därmed variera men ändå förväntas vara lägre än i övriga kommunen. Ett nytta parkeringstal på 0,5 föreslås för dessa. För större lägenheter, fyra rum och kök och större, används Zon A:s parkeringstal med avdraget för besöksparkeringen, dvs 0,7 bilplatser per lägenhet.

Parkeringstal för ungdomsbostad och studentlägenhet har i detaljplaner i Jakobsbergs centrala delar satts till 0,3. För Södra Veddesta som har ett än bättre kollektivtrafikutbud kan parkeringstalet för denna kategori sättas till 0,1 såsom föreskrivits i ett motsvarande projekt längs Bromstensvägen strax söder om Spånga station.

Ett sätt för byggherren att erbjuda biltillgänglighet men ändå minska bilparkeringsytbehov i fastigheten är att tillhandahålla bilplatser för bilpool. För Södra Veddesta bör en bilpoolsplats ge ett avdrag motsvarande 4 normala bilplatser. Bilpoolen får gärna vara öppen även för andra än boende och verksamma i fastigheten.

Äldreboende är en särskild kategori som saknar parkeringstal i gällande norm. Erfarenheter från andra äldreboenden i Järfälla visar att de har parkeringstal runt 0,3-0,4. Behovet består främst i besöksparkering samt möjlighet för anställda att parkera nära arbetet. Med tanke på Södra Veddestas särskilt goda kollektivtrafikläge bör parkeringsnormen i detta läge vara lägre, där nivån 0,2 bilplatser per lägenhet är skälig.

Cykelparkering

Gällande parkeringstal för bostäder ser ut som följande:

Cykelparkeringsnorm	Parkeringstal	Kommentar
Bostad (cpl/lgh)	2,5	2 boende/lgh
Studentbostad (cpl/lgh)	1,5	1 boende/lgh

För Södra Veddesta föreslås att parkeringstalen för bostäder behålls men att enrumslägenheter och ungdomsboende, i likhet med studentbostad, också får parkeringstalet 1,5 cykelplats per lägenhet.

Verksamheter

Nuvarande bilparkeringsnorm för verksamheter i området följer av nedanstående tabell som är ett utdrag ur gällande parkeringsnorm för Järfälla. Södra Veddesta ingår i zon A.

Tabell 2 Bilparkeringsnorm för verksamheter i Järfälla kommun, uttryckt i bilplatser per 1 000 m² BTA. Siffran inom parentes anger antalet besöksparkeringar av totalen.

	Zon A	Zon B	Zon C	Kommentar
Kontor	13 (1)	18 (2)	26 (2)	40 anställda per 1000 m ² BTA samt 4 besökare per 1000 m ² BTA.
Industri	5 (1)*	9 (1)	12 (1)	15 anställda per 1000 m ² BTA samt 2 besökare per 1000 m ² BTA
Handel**	22 (18)	29 (24)	29 (24)	13 anställda per 1000 m ² BTA samt 60 besökande per 1000 m ² BTA
Externhandel***	31 (28) – 38 (35)	46 (42)	55 (49)	10 anställda per 1000 m ² BTA samt 70 besökande per 1000 m ² BTA
Restaurang	24 (21)	24 (21)	24 (21)	10 anställda per 1000 m ² BTA samt 70 besökande per 1000 m ² BTA
Hotell	5 (4)	7 (5)	12 (10)	5 anställda per 1000 m ² BTA samt 25 besökande per 1000 m ² BTA
Lager	3 (-)	4 (-)	6 (-)	8 anställda per 1000 m ² BTA
Förskola***	4(1)	6(1)	6(1)	10 anställda per 1000 m ² BTA
Grundskola***	4(1)	6(1)	6(1)	10 anställda per 1000 m ² BTA
Närservice***	10-20	15-25	15-30	-

*) Generellt bör inte industri nyetableras inom zon A. Befintlig industri finns dock inom zon A i Barkarby.

***) Exkl. externhandel/handelsplatser med regionalt upptagningsområde.

***) Endast schablonvärden. Särskild utredning rekommenderas.

Kontor

Parkeringsstalet för kontor är baserat en bilförarandel på 30 %.

I jämförelse med andra städer och kommuners parkeringstal för kontor är Järfällas 13 bilplatser/1000 BTA något högre än genomsnittet. Det finns dock exempel på kommuner med högre parkeringstal. Det intressanta är att jämför med andra städer och då i första hand centrala områden. I nedanstående tabell anges några städer och kommuners parkeringstal för centrala områden.

Kommun	Parkeringsstal för kontor	Kommentar
Stockholm	4-6	1985 års parkeringstal ¹
Huddinge	15	Centralt
Täby	10	Zon A
Göteborg	5,5/8,8	God/ganska god tillgänglighet till kollektivtrafik
Malmö	9	Zon A
Lund	8/12	Centrala/övriga staden
Helsingborg	9,1/14,5	Stadskärna/centrala staden
Karlstad	2/13	Tingvallastan/Övriga kommunen

¹ Stockholm har formellt inte antagit någon nyare parkeringsnorm för kontor

Örebro	11/17	City/innerstad
Gävle	7-15	Minimi- resp. maximinorm
Partille	8,5	Zon 1

Med tanke på den direkta närheten till flera kollektivtrafikslag kan följande antaganden göras:

Antalet anställda bör fortfarande ligga runt 40 anställda/100 m² BTA och besöksfrekvensen kan ökas något till 6 besökare/1000 m² BTA. Bilförarandelen torde dock vara betydligt lägre än i Zon A. 15 % kan anses vara en rimlig bilförarandel.

Utifrån ovanstående jämförelse och med de nya antagandena om lägre bilförarandelar skulle en norm på 7 bilplatser per 1000 m² BTA vara motiverat i Järfällas mest centrala läge. En lågt satt parkeringsnorm kan även vara ett sätt att locka kontorsetableringar till kommunen. Samtidigt har byggherren själv den största kunskapen om hur mycket parkering den egna verksamheten kräver.

Parkeringsbehov för kontor med nya respektive gamla normen:

		Parkeringsnorm	
		7	13
BTA	3000	21	39
	5000	35	65
	10000	70	130
	15000	105	195
	30000	210	390

Viktigt att ha i åtanke är att det är miniminormer som parkeringsnormen anger. Det står byggherren fritt att bygga mer parkering om man anser sig ha ett större parkeringsbehov. Att ändå ange en miniminorm är för att säkerställa att intilliggande gator inte helt fylls av de arbetande samt att trafiken till stor del inte består av söktrafik till ledig parkeringsplats.

Handel, sällanköp och dagligvaruhandel

Annan handel än mindre butiker, närservice och restauranger i bottenvåning väntas inte förekomma inom detaljplan Södra Veddesta varför något p-tal för sådan verksamhet inte tagits fram. Verksamheter i bottenvåning bedöms vara av mindre karaktär med lokal upptagning. Vidare bedöms möjligheterna till angöring i garage som små. Sammantaget krävs inget särskilt p-tal för mindre affärsverksamheter i bottenvåningar utan stadens kantstensparkerings bedöms vara tillräcklig för den bilburna kundkretsen.

Hotell

Parkeringsstalet för hotell är redan lågt satt i Zon A och en sänkning bedöms inte vara befogad.

Förskola, grundskola

För förskola görs en skillnad om den är friliggande eller om den ligger i bottenvåning i ett kvarter. En förskola integrerad i ett bostadskvarter behandlas enligt samma princip som andra verksamheter i bottenvåning, dvs ingen separat parkering föreskrivs.

En friliggande förskola får klara sitt eget parkeringsbehov genom parkering på egen fastighet. Med tanke på områdets täthet förväntas dock upptagningen ske lokalt. Behovet av personal- och besöksparkering är därför lågt vilket motiverar ett något nedskrivet parkeringstal på 3 bilplatser per 1000 m² BTA.

Någon grundskola är i dagsläget inte aktuell inom detaljplan Södra Veddesta. Skulle situationen ändras bedöms parkeringsbehovet vara i linje med en friliggande förskolas behov, dvs 3 bilplatser per 1000 m² BTA.

Gymnasium

Parkeringsbehovet vid ett gymnasium består i möjligheten för anställda, besökande och i viss mån studerande att parkera nära anläggningen. Närheten till kollektivtrafiken medger dock en låg nivå där 4 bilplatser per 1000 m² BTA får täcka anläggningens behov.

Cykelparkering

I Södra Veddesta kan ett antal olika verksamheter förekomma där en norm för cykelparkering bör finnas.

Gällande parkeringstal för kontor är ännu inte beprövat i kommunen och kan därför heller inte föreslås få en sänkning. För gymnasium gäller detsamma. Förskola saknar parkeringstal för cykel i gällande parkeringsnorm. Därav föreslås ett parkeringstal baserat på antalet anställda per 1000 m² BTA som i gällande norm är 10 st. Med 6 st cykelplatser per 1000 m² BTA förväntas behovet vara tillfredställt för såväl personal som för hämtande och lämnande föräldrar. För grundskola bedöms gällande norm vara tillräcklig men istället för ett spann anges 0,6 cykelplatser per elev som norm.

Hotell saknar också parkeringstal för cykel i gällande norm. Behovet torde vara litet men för personal behöver ändå viss cykelparkering finnas, förslagsvis 2 cykelplatser per 1000 m² BTA.

Kommunen har en cykelparkeringsnorm för kollektivtrafik. Den säger att det ska finnas 5-20 cykelplatser per 100 påstigande. Det övre intervallet gäller regionala resor och det under lokala resor. Med pendeltåg och tunnelbana kan anses att det görs regionala resor. Detsamma gäller de stombussar som kommer att trafikera bussterminalen. Övriga bussresor är lokala resor.

För programtillägget till Barkarbystaden gjordes en trafikutredning som tog fram en prognos för antalet kollektivtrafikanter. Där kom man fram till att 5281 resenärer kommer att ha sin start i pendeltågs- och tunnelbanestationen samt bussterminalen vid Barkarby station. Observeras bör att bytesresenärer inte räknas in, då fås betydligt fler påstigande per dygn, men dessa kommer ju inte med cykel varför de i detta fall är ointressanta. Tabellen nedan visar hela Barkarby stations parkeringsbehov för cykel utifrån trafikprognosen och parkeringsnormen.

	Påstigande		
	(med start här, dvs ej byte)	Parkeringsstal, cykel	Parkeringsbehov, cykel
Pendeltåg	3169	20	634
T-bana	1086	20	217
Buss	1026	10	103
Summa	5281		954

Avrundat ger det att totalt mellan 950 och 1000 cykelplatser behöver fördelas över Barkarby stations olika entréer.

Äldreboende är vid skrivande stund inte bestämt om det ska finnas inom detaljplanen men kan komma att bli aktuellt i senare skede. En föreskriven norm kan därför vara befogad. Ett äldreboendes cykelparkeringsbehov begränsar sig till personalens samt besökandes behov. Behovet bedöms ligga i linje med bilparkeringsbehovet, dvs 0,2

Slutsats

En särskilt låg parkeringsnorm för Södra Veddesta bör inrättas då område har, för Järfällas del, unika kvaliteter vad gäller kollektivtrafikutbud. Närhet till service, livsmedel, förskola och skola är också aspekter som medför ett förmodat lägre bilinnehav i området än i Järfälla som helhet.

De parkeringstal som bör gälla i Södra Veddesta är enligt nedanstående tabeller:

Bilparkering (siffrorna anger minimivärden)

Studentlägenhet, ungdomsboende	0,1 per lägenhet
1 Rok	0,3 per lägenhet
2-3 Rok	0,5 per lägenhet
4-5 Rok	0,7 per lägenhet
Äldreboende	0,2 per lägenhet
Kontor	7 p-platser/1000 m ² BTA
Mindre handel/närservice/restaurang i bottenvåning	0
Hotell	5 p-platser/1000 m ² BTA
Förskola, integrerad i bostadskvarter	0
Förskola, friliggande	3 p-platser/1000 m ² BTA
Grundskola	3 p-platser/1000 m ² BTA
Gymnasium och eftergymnasial utbildning	4 p-platser/1000 m ² BTA

Cykelparkering (siffrorna anger minimivärden)

Studentlägenhet, ungdomsboende	1,5 cykelplatser per lägenhet
1 Rok	1,5 cykelplatser per lägenhet
2-5 Rok	2,5 cykelplatser per lägenhet
Äldreboende	0,2 cykelplatser per lägenhet
Kontor	17 cykelplatser/1000 m ² BTA
Mindre handel/närservice/restaurang i bottenvåning	0
Hotell	2 cykelplatser/1000 m ² BTA
Förskola, integrerad i bostadskvarter	6 cykelplatser/1000 m ² BTA
Förskola, friliggande	6 cykelplatser/1000 m ² BTA
Grundskola	0,6 cykelplatser per elev
Gymnasium och eftergymnasial utbildning	0,8 cykelplatser per elev
Barkarby station	950 - 1000 cykelplatser